

**Biuro Planowania Przestrzennego Miasta
w Szczecinie**

ul. Karola Szymanowskiego 2, 71-416 Szczecin
tel. +48 91 42 21 055, +48 91 42 45 739
bppm@um.szczecin.pl, www.bppm.szczecin.pl

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„Turzyn – Żółkiewskiego” w Szczecinie**

źródło: wizje terenowe listopad 2022 rok

AUTOR OPRACOWANIA:

mgr inż. Aleksandra Działowska-Chmara

**KIEROWNIK ZESPOŁU
OCHRONY ŚRODOWISKA:**

mgr Jolanta Wiśniewska

PROJEKTANT PLANU:

mgr inż. Michał Sikorski

GENERALNY PROJEKTANT:

mgr inż. arch. Angelika Szerniewicz-Kwas

DYREKTOR BIURA:

mgr inż. arch. Zofia Fiuk-Dymek

wyłożenie do publ. wgl. 27.04-18.05

Oświadczenie

Oświadczam, że ukończyłam jednolite studia magisterskie na kierunkach: ochrona środowiska i architektura krajobrazu, posiadam ponad 5-letnie doświadczenie w pracach zespołów opracowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz sporządziłam samodzielnie ponad 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

mgr inż. Aleksandra Działowska-Chmara

Wyłożenie do publ. wgl. 27.04.18.03

wyłożenie do publ. wgl. 27.04-18.05

1	STRESZCZENIE	7
2	WPROWADZENIE	7
2.1	METODA SPORZĄDZENIA PROGNOZY	8
2.2	STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI PROGNOZY	8
2.3	PRZEDMIOT I CELE PLANU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	8
2.4	INFORMACJE ZAWARTE W PROGNOZACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA POWIĄZANYCH DOKUMENTÓW	10
	PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA	
	PRZESTRZENNEGO MIASTA SZCZECIN	10
2.5	TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	10
3	ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA WRAZ Z PRZEWIDYWANYMI ODDZIAŁYWANIAMI	11
3.1	POWIERZCHNIA ZIEMI	11
3.2	WARUNKI GEOLOGICZNE	11
3.3	WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	12
3.4	WARUNKI KLIMATYCZNE	13
3.5	KLIMAT AKUSTYCZNY	13
3.6	ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA	14
3.7	ROŚLINY, ZWIERZĘTA, RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	15
3.8	WALORY KRAJOBRAZOWE, DZIEDICTWO KULTUROWE I HISTORYCZNE	17
3.9	ZASOBY NATURALNE	19
3.10	ZDROWIE I WARUNKI ŻYCIA LUDZI	19
3.11	NATURA 2000 ORAZ POZOSTAŁE OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE	20
3.12	INTEGRALNOŚĆ EKOLOGICZNA OBSZARU	20
4	ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA I SPOSOBY ICH ROZWIĄZANIA	20
4.1	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO ...	20
4.2	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE	21
4.3	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI PLANU	21
5	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA	21
5.1	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	21
5.2	ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE	21
5.3	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIA	22
6	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PLANU	23
	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM I SPOSOBY	
	ICH UWZGLĘDNIENIA	23
7	METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PLANU	24
8	PODSUMOWANIE I WNIOSKI	24
9	LITERATURA I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	26

wyłożenie do publ. wgl. 27.04-18.05

1 Streszczenie

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczy obszaru określonego uchwałą Rady Miasta Szczecin Nr XXXV/972/21 z dnia 14 grudnia 2021 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Turzyn – Żółtkiewskiego” w Szczecinie. W trakcie sporządzania prognozy na niewielkim fragmencie obszaru planu obowiązuje uchwała nr XVI/498/99 Rady Miasta Szczecin z dnia 22.11.1999 r. w sprawie zmiany S.50 miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin.

Sporządzenie mpzp „Turzyn – Żółtkiewskiego” w Szczecinie ma na celu ustalenie przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenu zgodnie z wymogami ładu przestrzennego oraz uregulowanie zasad zabudowy w sposób spójny i uporządkowany. Przedmiotem planu są tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny usług, tereny usług kultu religijnego, obiekty i sieci infrastruktury technicznej, zlokalizowane w obszarze zabudowy śródmiejskiej.

Dokumentowany obszar zajmuje powierzchnię ok. 1,64 ha i położony jest w granicach osiedla Turzyn w dzielnicy Śródmieście. Rzeźba terenu nie jest zróżnicowana – niemalże na całym obszarze planu średnie wartości wynoszą 20 m n.p.m. W obszarze planu brak jest wykształconych terenów zieleni urządzonej. Zieleń reprezentowana jest przez przedogródki w zabudowie przy ul. Pocztowej z dużą ilością drzew, zieleń niską, średnią i wysoką towarzyszącą zabudowie we wnętrzu kwartału zabudowy mieszkaniowej oraz szpaler przy ul. Żółtkiewskiego. W obszarze planu nie występują żadne ustanowione ani proponowane do objęcia ochroną powierzchniowe formy ochrony przyrody i krajobrazu w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Brak jest miejsc cennych przyrodniczo.

Fauna terenu opracowania nie jest bogata ani zróżnicowana. Jest to wynikiem braku otwartych, niezagospodarowanych przestrzeni oraz licznych barier ekologicznych, utrudniających przemieszczanie się zwierząt. W granicach planu występują przede wszystkim typowo miejskie gatunki ptaków, związane z działalnością człowieka. Gęsta sieć naziemnej infrastruktury w znacznym stopniu ogranicza bytowanie i przemieszczanie się dzikich przedstawicieli fauny.

Cały obszar planu znajduje się w strefie miejskiej wyspy ciepła, spowodowanej dużym udziałem zabudowy i powierzchni utwardzonych, brakiem terenów zieleni oraz wysokim natężeniem ruchu samochodowego. W granicach planu wskazuje się niekorzystne tło akustyczne – stwierdzono niewielkie przekroczenia poziomu hałasu na terenach zabudowy podlegającej ochronie akustycznej (do 5 dB w ciągu dnia i nocy). Głównym źródłem hałasu na dokumentowanym obszarze jest ruch kołowy i szynowy (tramwajowy) odbywający się w bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego terenu.

W obszarze planu ustalono strefę ochrony konserwatorskiej historycznej struktury przestrzennej obejmującą kwartały położone w granicach XIX-wiecznego układu przestrzennego śródmieścia Szczecina. Wskazano w niej obiekty o wartościach zabytkowych wpisane do rejestru zabytków (kościół św. Andrzeja Boboli wraz z otoczeniem) oraz do gminnej ewidencji zabytków (kilka kamienic). Obszar planu objęto także Obszarem Strategicznej Interwencji (OSI), stanowiący obszar rehabilitacji i rewaloryzacji zagospodarowania terenu i zabudowy oraz infrastruktury technicznej.

Przeprowadzona w prognozie analiza wykazała, że realizacja ustaleń planu nie wpłynie negatywnie na ogólny stan środowiska obszaru planu. Prognozuje się utrzymanie już istniejących obciążeń dla środowiska charakterystycznych dla zabudowy śródmiejskiej. Niewielkie ingerencje w stan istniejący przewiduje się przede wszystkim w wyniku rewitalizacji kwartału zabudowy u zbiegu ulic Bohaterów Warszawy i Żółtkiewskiego.

Oczekiwany skutkiem realizacji nowej zabudowy i zagospodarowania omawianego terenu jak również wszelkich modernizacji i przekształceń obiektów już istniejących, zrealizowanych na warunkach planu miejscowego, będą realne rozwiązania przyjazne środowisku i mieszkańcom oraz wspierające odporność struktury miejskiej na zmiany klimatyczne.

2 Wprowadzenie

Zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku (Dz.U.2022.503 z późn. zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się

wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko. Jest to wykonanie obowiązku jaki nakłada art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2022.1029 z późn. zm.).

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko planu ma na celu zidentyfikowanie potencjalnych zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w związku z realizacją przewidzianych w przedmiotowym planie zamierzeń oraz późniejszym wykorzystywaniem powstałych obiektów i infrastruktury. Prognoza zatem, z samej swojej istoty, zawiera ocenę hipotetyczną, opartą bardziej na prawdopodobieństwie, niż na konkretnych wyliczeniach dla realizowanych w przyszłości zamierzeń.

Ocena wpływu i zmian środowiskowych spowodowanych realizacją ustaleń planu jest zadaniem obarczonym znacznym stopniem niepewności, a zakres i oddziaływanie zmian mogą nie być zależne bezpośrednio od zapisów planu, a wynikać np.: z form aktywności gospodarczej na analizowanym obszarze.

Niniejszy dokument pełni rolę informacyjną i ostrzegawczą, wskazuje jakie problemy z zakresu ochrony środowiska muszą być brane pod uwagę w trakcie projektowania inwestycji, a także sygnalizuje możliwość wystąpienia zagrożeń w przyszłości. Zagrożenia te mogą nie wystąpić lub mieć inny (łagodniejszy) charakter, o ile podjęte zostaną odpowiednie działania zapobiegawcze już na etapie realizacji przewidzianych planem przedsięwzięć.

Podstawowym celem prognozy jest określenie, analiza i ocena skutków, które mogą wyniknąć z przeznaczenia terenów dla wszystkich komponentów środowiska i zdrowia ludzi. Prognoza może również wskazywać preferowane z perspektywy ochrony środowiska sposoby realizacji postanowień planistycznych, których nie można zawrzeć w ustaleniach planu ze względu na jego specyfikę prawną.

2.1 Metoda sporządzenia prognozy

W trakcie sporządzania prognozy uwzględniono wymagania wynikające z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W prognozie opisano wszystkie aspekty wymienione w powyższej ustawie w odniesieniu do planu, sporządzonego na podstawie zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Niniejsza prognoza składa się z części opisowej, która zawiera charakterystykę poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, najistotniejszych ustaleń planu przedstawionych z perspektywy ochrony środowiska oraz potencjalne skutki jakie mogą mieć miejsce w wyniku realizacji planu.

Materiały źródłowe w połączeniu z wizją terenową były podstawą opracowania charakterystyki stanu funkcjonowania środowiska w podziale na poszczególne jego komponenty. Ze względu na duży stopień zainwestowania obszaru, w którym brak jest terenów zieleni, prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została w oparciu o metodę indukcyjno-opisową, polegającą na charakterystyce istniejących zasobów oraz mechanizmów funkcjonowania środowiska i wskazania potencjalnych skutków, wynikających z realizacji założeń planu.

2.2 Stopień szczegółowości prognozy

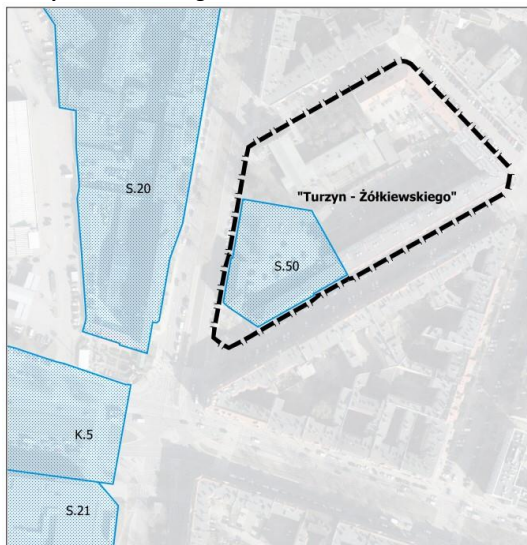
Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Szczecinie (pismo NZ.9022.4.9.2022), a także z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie (pismo WOPN.411.12.2022.MP), z zastrzeżeniem, iż w prognozie, m.in.: należy poddać analizie wszystkie ustalenia projektu miejscowego planu.

2.3 Przedmiot i cele planu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Niniejsze opracowanie dotyczy obszaru określonego uchwałą Rady Miasta Szczecin Nr XXXV/972/21 z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Turzyn – Żółkiewskiego” w Szczecinie. Omawiany teren zajmuje powierzchnię 1,64 ha i stanowi część osiedla Turzyn w dzielnicy Śródmieście. Granice planu przebiegają w rejonie ulic: od zachodu al. Bohaterów Warszawy, od południa: ul. Żółkiewskiego, od północy ul. Pocztovej, a od wschodu ul. Chodkiewicza.

Przedmiotem planu są tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny usług, tereny usług kultury religijnej, obiekty i sieci infrastruktury technicznej, zlokalizowane w obszarze zabudowy śródmiejskiej.

Rys. 1 Sytuacja planistyczna w obrębie i sąsiedztwie planu „Turzyn – Żółkiewskiego” w Szczecinie

Źródło: opracowanie na podstawie materiałów BPPM

W trakcie sporządzania niniejszego dokumentu na południowym fragmencie opisywanego terenu (0,4 ha) obowiązuje zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin „S.50” (Uchwała nr XVI/498/99 Rady Miasta Szczecin z dnia 22.11.1999 r.), a w jego sąsiedztwie obowiązują zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego: od zachodu „S.20”, od południowego zachodu „K.51” i „S.21”.

Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego „S.50” dotyczy fragmentu planu „Turzyn – Żółkiewskiego”, obejmującego kwartał zabudowy w narożniku ulic al. Bohaterów Warszawy i Żółkiewskiego. W dokumencie tym omawiany kwartał określony jest jako obszar zabudowy XIX-wiecznej centrum Szczecina z funkcją dominującą – usługami i mieszkalnictwem – do zainwestowania. Obecnie obowiązujący plan zakazuje zmiany kompozycji zespołów zabudowy obrzeżnej. Cały teren objęty jest granicami rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na nowo wydzielanych działkach określony jest na poziomie 25 %. Plan „Turzyn – Żółkiewskiego” zmniejsza go do 10 %, z obowiązkiem zastosowania błękitno – zielonej infrastruktury i szpalerami przy ul. Żółkiewskiego i al. Bohaterów Warszawy.

Celem regulacji zawartych w ustaleniach zmiany S.50 było utrwalenie rezerwacji terenu pod garaż wielopoziomowy. Plan „Turzyn – Żółkiewskiego” kontynuuje funkcje i zasady zagospodarowania terenu wskazane w obecnie obowiązującym planie, dopełniając je proekologicznymi ustaleniami korzystnie wpływającymi na środowisko przyrodnicze.

Rozwiązania przyjęte w planie nie naruszają ustaleń obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin i kontynuują politykę przestrzenną przyjętą w dokumentach strategicznych gminy, w tym Strategię Rozwoju Miasta. Rozwiązania przestrzenne przyjęte w planie dostosowane są do uwarunkowań przyrodniczych terenu określonych m.in.: w Waloryzacji przyrodniczej miasta Szczecin i opracowaniach ekofizjograficznych, a także podczas wizji terenowych. Uwarunkowania te stanowiły podstawę analizy proponowanych rozwiązań przestrzennych w odniesieniu do oddziaływania na środowisko.

Stan środowiska osiedla Śródmieście, w którym znajduje się obszar objęty planem, opisany jest następująco w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin (na podstawie karty osiedla):

- obszary istotne dla kondycji środowiska miejskiego, integracji ekologicznej i zachowania bioróżnorodności: powierzchnie terenu biologicznie czynnego towarzyszące zabudowie i obszarom zagospodarowanym, zieleń przyuliczna, ogólnodostępna zieleń urządzona (parki i skwery);
- problemy środowiskowe: część osiedla w zasięgu miejskiej wyspy ciepła, niekorzystne warunki aerosanitarnie, inwazyjne gatunki roślin.

Rys. 2. Obszar planu „Turzyn – Żółkiewskiego” w Szczecinie na tle Studium.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin.

zamieszkania i ładu przestrzennego; do zainwestowania teren położony przy skrzyżowaniu al. Bohaterów Warszawy z ul. Żółkiewskiego z wykształceniem w zabudowie powierzchni parkingowej o dostępie publicznym.

Ustalenia mpzp „Turzyn – Żółkiewskiego” w Szczecinie są zgodne z wytycznymi zawartymi w dokumentach dotyczących ochrony środowiska na szczeblu lokalnym. Dokumenty te wskazują na konieczność budowania odporności miasta na zmiany klimatu, a także podnoszenie jakości środowiska, a tym samym podnoszenie jakości życia mieszkańców. Do dokumentów tych należą m.in.: Plan adaptacji do zmian klimatu dla miasta Szczecin, Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy miasta Szczecin, Strategia rozwoju elektromobilności dla miasta Szczecin, Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Szczecin na lata 2020-2025.

2.4 Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko dla powiązanych dokumentów

Prognoza oddziaływania na środowisko Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin przyjęte Uchwałą Nr XXXIX/1061/22 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 kwietnia 2022 r. poddane zostało procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w trakcie której sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko skutków jego realizacji. W prognozie położono nacisk na problemy ochrony środowiska wynikające ze zmian w polityce przestrzennej w dużo większej skali niż plan miejscowy. Zidentyfikowano w niej ogólne, odpowiadające skali Studium, oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie i jakość życia mieszkańców, które wynikają bezpośrednio z ustaleń Studium. Należy podkreślić, że zrównoważony rozwój miasta, związany będzie z określonymi skutkami dla środowiska i nie zawsze będą to skutki pozytywne. Zaproponowane w prognozie środki ograniczające i eliminujące negatywne skutki znacząco ograniczą lub wyeliminują te oddziaływania.

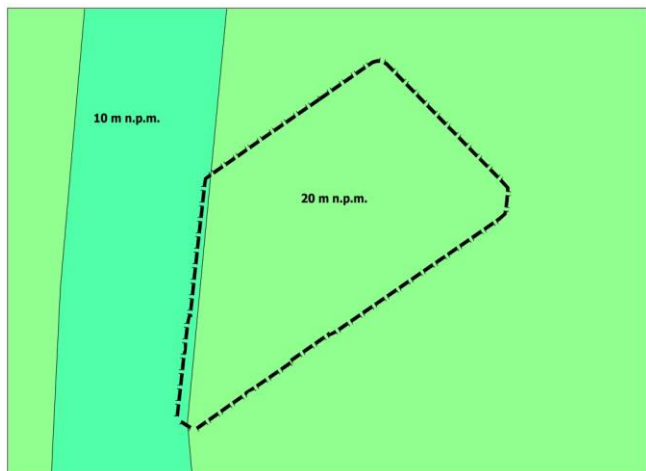
2.5 Trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Przy opracowywaniu prognozy oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Turzyn – Żółkiewskiego” w Szczecinie nie wystąpiły utrudnienia wynikające z braków współczesnej wiedzy. Źródła przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń określonych w planie były precyzyjne i dobrze udokumentowane. Zakłada się, że realizacja postanowień planu będzie dokonywana z wykorzystaniem najlepszych dostępnych technik (BAT).

3 Analiza i ocena stanu środowiska wraz z przewidywanymi oddziaływaniami

3.1 Powierzchnia ziemi

Rys. 3. Hipsometria obszaru planu „Turzyn – Żółkiewskiego” w Szczecinie.

Źródło: opracowanie na podstawie materiałów BPPM.

Według Kondrackiego obszar planu położony jest w prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Pobrzeża Południowobałtyckie, makroregionu Pobrzeże Szczecińskie, mezoregionu Wzniesienia Szczecińskie. Obszar planu położony jest w dzielnicy Śródmieście – jest obszarem przekształconym i zabudowanym. Rzeźba terenu jest jednorodna i niemal na całym obszarze średnie wartości wynoszą ok. 20 m n.p.m. Analizowany obszar położony jest w miejscu erozyjnej wysoczyzny morenowej – rozległego, wyniesionego, zazwyczaj lekko falistego obszaru zbudowanego z osadów lodowcowych i wodnolodowcowych.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

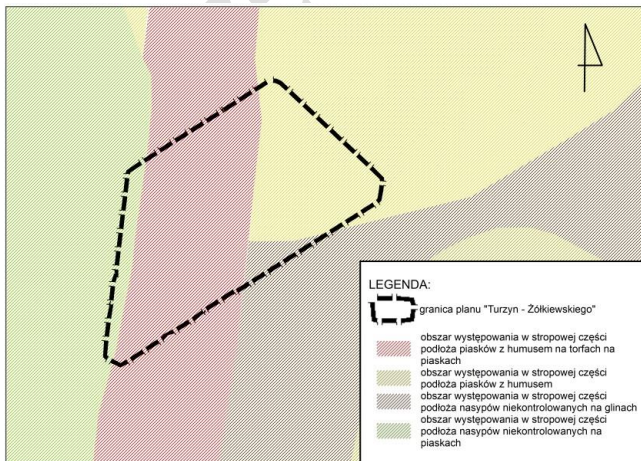
Nie przewiduje się aby realizacja ustaleń planu wiązała się z wystąpieniem znacznych, niekorzystnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i jej właściwości zarówno w omawianym obszarze jak i poza jego granicami.

Obszar planu jest przekształcony, zabudowany, charakteryzuje go niewielki udział powierzchni terenu biologicznie czynnego. Rewitalizacja i związane z nią przekształcenie kwartału zabudowy w obrębie ulic al. Bohaterów Warszawy i Żółkiewskiego nie wpłynie znacząco na przekształconą już tutaj powierzchnię ziemi. Możliwa będzie likwidacja drobnej zabudowy w postaci garaży wewnątrz dziedzińca oraz prace ziemne związane z rewitalizacją kwartału zabudowy, możliwością budowy parkingu podziemnego i wjazdu do niego.

Prognozuje się utrzymanie aktualnie występującego oddziaływania, wynikającego z użytkowania obiektów i infrastruktury. Nieznaczne nasilenie oddziaływań (związane z pracami ziemnymi i użytkowaniem maszyn budowlanych) może wystąpić na etapie realizacji nowych obiektów, jednakże będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, lokalne.

3.2 Warunki geologiczne

Rys. 4. Budowa geologiczna obszaru planu „Turzyn – Żółkiewskiego” w Szczecinie.

Źródło: opracowanie na podstawie materiałów BPPM.

Obszar opracowania położony jest w granicach wydłużonego południkowo pagóra morenowego ograniczonego od północy ulicą Mickiewicza, a od południa ulicą Krzywoustego. Pagór ten budują piaski i gliny, piaski z przewarstwieniami pyłów. W gruntach tych występują sączenia wód gruntowych.

Największą część obszaru planu stanowią występujące w stropowej części podłoża piaski z humusem na torfach i piaskach. We wschodniej części dominują tylko piaski z humusem. Na niewielkim południowym fragmencie występują nasypy niekontrolowane na glinach, zaś wzdłuż zachodniej granicy znajdują się nasypy

niekontrolowane na piaskach. Związane są one z etapami rozwoju przestrzennego miasta. Utworzyły się głównie w ostatnich 100 latach – w okresie bardzo dynamicznego urbanistycznego rozwoju tej części miasta.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Realizacja ustaleń planu „Turzyn – Żółtkiewskiego” w Szczecinie nie spowoduje zmian i przekształceń w strukturze geologicznej obszaru. Obszar jest całkowicie zagospodarowany od wieloletni i znajduje się w granicach XIX-wiecznego układu przestrzennego Śródmieścia Szczecina. Nie przewiduje się zmian ingerujących w głębsze struktury geologiczne terenu.

3.3 Wody powierzchniowe i podziemne

Na obszarze opracowania brak jest wód powierzchniowych. Minimalny poziom wód gruntowych na całym obszarze wynosi ponad 5,0 m ppt. W odległości ok. 200 m na zachód znajduje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP 122).

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Na stan wód podziemnych obszaru planu będą miały wpływ przede wszystkim wykonywane na nim prace budowlane oraz docelowe zagospodarowanie terenu, w tym udział powierzchni przepuszczalnych i nieprzepuszczalnych. W zapisach planu uwzględniono w pełnym zakresie obsługę inżynierską terenów elementarnych, w oparciu o istniejące i nowe sieci inżynierskie. Potencjalnie pozytywne oddziaływanie na jakość wód podziemnych będą miały dopuszczone planem przebudowy, rozbudowy, remonty i likwidacje istniejących oraz budowa nowych sieci uzbrojenia terenu i inżynierskich urządzeń sieciowych, obsługujących ustalone planem przeznaczenie terenu. Założone w planie systemy odprowadzania ścieków i wód opadowych w wystarczającym stopniu wyeliminują obecne i przyszłe zagrożenia czystości wód podziemnych.

W planie bardzo istotny jest zapis o obowiązku stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, w szczególności poprzez wykorzystanie do celów własnych, retencjonowanie, odparowanie, rozsączenie, odprowadzanie na lub do gruntu. Opóźnione odprowadzanie do kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej dopuszczone jest w przypadku, gdy zagospodarowanie o którym mowa powyżej nie było możliwe. Taki zapis oznacza zobowiązanie do zastosowania rozwiązań, dzięki którym wody opadowe i roztopowe zostaną częściowo przywrócone do naturalnego obiegu lub wtórnie wykorzystane, zmniejszając tym samym pobór wód z innych źródeł. W zależności od przyjętego rozwiązania, zebrane wody mogą zostać zgromadzone w otwartych lub podziemnych zbiornikach, skąd powoli wsiąkną w otaczający grunt albo zostaną zmagazynowane i wykorzystane np. do podlewania zieleni. Ponadto dopuszcza się lokalne systemy zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na potrzeby odwodnienia terenów przyległych, wykorzystujące błękitno-zieloną infrastrukturę. Obowiązek zastosowania błękitno-zielonej infrastruktury wprowadzono dla terenu elementarnego 2MW-U, w którym ma powstać zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, usługowa z niskim udziałem powierzchni terenu biologicznie czynnego. W celu częściowego zatrzymania wody w środowisku w terenie silnie zurbanizowanym zastosowano obowiązek realizacji błękitno-zielonej infrastruktury.

W terenie elementarnym 1MW-U plan wskazuje także *obowiązek realizacji miejsc postojowych z nawierzchni wodoprzepuszczalnej oraz zieleni wysokiej w proporcji co najmniej 1 drzewo na 5 miejsc postojowych*. Realizacja tego zapisu będzie skutkowałą utrzymaniem zdolności retencyjnych podłoża i częściowym zachowaniem w obszarze śródmiejskiej zabudowy cyklu hydrologicznego. W ustaleniach ogólnych planu zapisano *obowiązek stosowania rozwiązań inżynierskich zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii*. W dobie zmian klimatycznych i wszechobecnej urbanizacji niezbędne jest wypełnianie takich zapisów planistycznych i stosowanie rozwiązań, które sprzyjają ochronie stanu wód podziemnych.

Wobec powyższego prognozuje się utrzymanie stanu jakościowego i ilościowego wód podziemnych na badanym obszarze. W planie uwzględniono zapisy minimalizujące negatywny wpływ nowej zabudowy wraz z powierzchniami zasklepieniami na wody podziemne i powierzchniowe.

3.4 Warunki klimatyczne

Klimat Szczecina kształtowany jest przez warunki fizjograficzne. Czynniki mającymi największy wpływ na kształtowanie klimatu ma obecność jeziora Dąbie, doliny rzeki Odry oraz występowanie wysoczyzn: Wzgórz Warszawskich, Wzgórz Bukowych, a także Wału Bezleśnego. Na klimat miasta wpływ ma także występowanie trzech kompleksów leśnych puszczy: Wkrzańskiej, Bukowej oraz Goleniowskiej.

Klimat Szczecina można określić jako umiarkowanie ciepły, charakteryzujący się dużą wilgotnością, krótkim i ciepłym latem oraz krótką i łagodną zimą, którym towarzyszą długie okresy przejściowe. Charakteryzuje się on częstymi zmianami pogody ze względu na przemieszczanie układów niżowych. W chłodnych porach roku zaznacza się ocieplający wpływ Oceanu Atlantyckiego.

Na przestrzeni ostatnich lat opisane wyżej charakterystyczne cechy klimatu Szczecina są coraz mniej czytelne. Jest to wynikiem dokonujących się globalnych zmian klimatycznych, których skutkiem są skrajne zjawiska pogodowe zachodzące coraz częściej z dużą gwałtownością (fale upałów, susze, podtopienia i powodzie, wichury). Zmiany klimatyczne odzwierciedlają się również w zacieraniu wyraźnych granic między porami roku. W związku z powyższym coraz trudniej określić charakterystyczny klimat miasta.

Obszar planu stanowi kwartał zabudowy osiedla Turzyn w dzielnicy Śródmieście, obejmujący zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, usługową, usługi kultu religijnego oraz obiekty inżynierskie. Teren z każdej strony otoczony jest ulicami: ul. Pocztową, ul. Żółkiewskiego, ul. Chodkiewicza oraz al. Bohaterów Warszawy. Warunki topoklimatyczne określone są tu jako niekorzystne. Wymienione ulice stanowią liniowe źródła zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, a także stanowią emitor hałasu.

Cały obszar planu znajduje się w strefie **miejskiej wyspy ciepła**. Tworzy się ona z powodu dużego udziału zabudowy i powierzchni utwardzonych, niewielkiego udziału terenów zieleni oraz wysokiego natężenia ruchu samochodowego. W rezultacie w jej strefie występują wyższe temperatury powietrza w porównaniu z terenami sąsiednimi. Materiały takie jak beton, asfalt, cegła, pochłaniają więcej promieni słonecznych niż ich odbijają, po czym oddają energię, podwyższając temperaturę w otoczeniu. Do tego dołącza się też ogrzewanie i klimatyzowanie w budynkach czy ruch samochodowy. W miejskiej wyspie ciepła przepływ powietrza jest utrudniony, a największe bariery w systemie przewietrzania miasta stanowi intensywna zabudowa.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań na skutek realizacji ustaleń planu, które mogłyby wpłynąć na stan klimatu osiedla, dzielnicy czy miasta. Przewiduje się utrzymanie lub nieznaczną lokalną modyfikację topoklimatu w obszarze planu. Realizacja zapisów planistycznych (m.in. zachowania szpaleru drzew, utrzymania przedogródków z kompozycją zespołu zieleni, obowiązek programu zieleni uzupełniającej, wprowadzenie minimum jednej zielonej elewacji, czy dopuszczenie błękitno-zielonej infrastruktury) nie spowoduje istotnej poprawy warunków topoklimatycznych – przewiduje się, że wpłynie w stopniu nieznaczającym na obniżenie temperatury w sezonie letnim, podniesie wilgotność powietrza, zwiększy areal masy biologicznej oczyszczającej powietrze. Takie z pozoru niewielkie zmiany w przestrzeni miejskiej, zmierzające do poprawy jakości środowiska, wywierają pozytywny wpływ na zdrowie i jakość życia mieszkańców w ścisłej, śródmiejskiej zabudowie Szczecina.

3.5 Klimat akustyczny

Dopuszczalne poziomy hałasu określone są w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Analizowany teren, w rozumieniu tego dokumentu, jest obszarem zlokalizowanym w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. Mieszkańców.

Obszar planu obejmuje mocno eksploatowaną część miasta. Głównym źródłem hałasu na dokumentowanym obszarze jest ruch komunikacyjny pojazdów: oprócz samochodów osobowych przez al. Bohaterów Warszawy przebiegają także linie tramwajowe. Poziom hałasu drogowego w ciągu dnia rośnie do 75 dB na al. Bohaterów Warszawy i maleje stopniowo w kierunku wschodnim do wartości poniżej 50 dB. Wzdłuż ul. Pocztowej i ul. Żółkiewskiego notuje się podobne wartości hałasu: od 70 dB do 55 dB – hałas maleje w miarę oddalania się od al. Bohaterów Warszawy. Nocne wartości hałasu mają rozkład zbliżony do wartości dziennych: wynoszą od 50 dB w środkowej części opracowania do 70 dB wzdłuż al. Bohaterów Warszawy.

Uciążliwością hałasową w obszarze planu jest również ruch tramwajowy. Linia tramwajowa będąca w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru planu łączy centralne części miasta z Pogodnem, Krzekowem. Poziomy hałasu tramwajowego w ciągu dnia kształtują się w wartościach ok. 60 dB na fragmentach obszaru opracowania wzdłuż al. Bohaterów Warszawy, nocą natomiast hałas tramwajowy nie oddziałuje na teren planu.

W obszarze planu nie stwierdzono oddziaływań ze strony hałasu pochodzącego z działalności kolejowej, produkcyjnej, przemysłowej.

Analizując dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, oraz wartości hałasu przedstawione na mapie akustycznej Szczecina, stwierdza się **niewielkie przekroczenia poziomu hałasu – do 5 dB w ciągu dnia i w porze nocnej.**

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

W planie dokonano klasyfikacji terenów chronionych akustycznie, w celu dostosowania istniejących i nowopowstających obiektów do wymaganych przepisami odrębnymi dopuszczalnych norm hałasu: *w zakresie ochrony przed hałasem, dla obszaru objętego planem obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku jak dla strefy śródmiejskiej miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców, zgodnie z przepisami z zakresu ochrony środowiska*”.

Na stan klimatu akustycznego w niewielkim stopniu może wpływać planowana rewitalizacja kwartału zabudowy wraz z możliwością realizacji parkingu w terenie 2MW-U. Powstanie nowej, wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej zapewne podwyższy w tym obszarze natężenie ruchu samochodowego i adekwatnie do tego natężenie hałasu, jednakże nie wpłynie to znacząco na ostateczną jakość klimatu akustycznego. Będą to oddziaływania o charakterze skumulowanym, długoterminowym i negatywnym, jednak ze względu na strukturę funkcjonalno-przestrzenną obszaru i jego otoczenie, nie prognozuje się znacząco negatywnych oddziaływań na klimat akustyczny obszaru i jego otoczenia w wyniku realizacji ustaleń planu „Turzyn – Żółkiewskiego” w Szczecinie.

3.6 Zanieczyszczenia powietrza

Stan jakości powietrza na obszarze opracowania przedstawia tab.1., sporządzona na podstawie danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie (pismo: DMS-SZ.731.1.61.2022).

Tab. 1. Średnioroczne stężenia zanieczyszczeń powietrza w obszarze miejscowego planu zagospodarowania „Turzyn – Żółkiewskiego” w Szczecinie.

dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń dla roku kalendarzowego [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	dwutlenek siarki (SO_2)	dwutlenek azotu (NO_2)	tlenek węgla (CO)	pył zawieszony PM_{10}	pył zawieszony $\text{PM}_{2,5}$	ołów (Pb) w pyłe PM_{10}	Benzen (C_6H_6)
	20,0	40,0	10000*	40,0	20,0	0,5	5,0
średnioroczne stężenie zanieczyszczeń [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] w granicach obszaru planu „Turzyn – Żółkiewskiego” w Szczecinie							
ROK 2022	4,0	15,0-16,0	-	21,0-23,0	15,0-16,0	0,004	1,0

źródło: opracowanie na podstawie pisma GIOŚ

Główną przyczyną zanieczyszczenia powietrza w obszarze planu jest ruch pojazdów o wysokim natężeniu. Al. Bohaterów Warszawy stanowi ważny liniowy emitor zanieczyszczeń powietrza kształtując stan aerosanitarny całego obszaru planu. Pozostałe ulice: Żółkiewskiego, Pocztowa i Chodkiewicza w mniejszym stopniu wpływają na zanieczyszczenie powietrza, gdyż stanowią ulice lokalne, gdzie natężenie ruchu komunikacyjnego jest mniejsze w porównaniu z al. Bohaterów Warszawy. Oprócz zanieczyszczeń gazowych ruch samochodowy generuje także znaczącą emisję pyłów, pojawiającą się jako emisja wtórna z ich unoszenia z dróg oraz z terenów w ich otoczeniu.

Jak podaje tab. 1 w obszarze planu największe średnioroczne stężenie dotyczy pyłu zawieszony 2,5 – jego wartość stanowi 80 % dopuszczalnej normy tego zanieczyszczenia.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U.2021.845 z późn. zm.) obowiązujące

aktualnie dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń powietrza według powyższych danych nie zostały przekroczone.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Mimo intensywnego charakteru istniejącej i planowanej nowej zabudowy (rewitalizacja obecnie istniejącej zabudowy kwartałowej wpisanej do ewidencji zabytków wraz z możliwością realizacji parkingu), nie przewiduje się znaczącego podwyższenia emisji zanieczyszczeń powietrza ze strony ruchu kołowego o skali, która przekroczyłaby obowiązujące normy.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu realizacji ustaleń planu na jakość powietrza, wprowadzono zapisy zakazujące lokalizacji funkcji mogących negatywnie oddziaływać na mieszkańców omawianego terenu, poprzez emisję zanieczyszczeń. Do funkcji tych należą m.in. parkingi dla samochodów ciężarowych, nowe garaże naziemne i budynki gospodarcze, obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² czy obiekty obsługi i serwisu pojazdów, w tym stacji paliw. Wykluczenie możliwości realizacji tych inwestycji na przedmiotowym obszarze zabezpiecza dobrą jakość życia mieszkańców.

W planie zachowuje się zieleń przedogródków oraz szpaler przy ul. Żółkiewskiego. Niewielki teren zieleni urządzonej wskazuje się u zbiegu ulic Żółkiewskiego i al. Bohaterów Warszawy. Miejsca te, oprócz funkcji estetycznej, będą spełniać również zadania sanitarne (asymilacja zanieczyszczeń powietrza i produkcja tlenu) i klimatotwórcze, co jest szczególnie wartościowe w obszarze miejskiej wyspy ciepła. Ustalenia planu promują ponadto wykorzystanie odnawialnych źródeł energii zapewniające redukcję emisji zanieczyszczeń. Wybór niskoemisyjnych lub odnawialnych źródeł energii w całym okresie użytkowania budynków powinien skutkować wynikowo dobrym stanem jakości powietrza w granicach omawianego planu, a tym samym wywierać pozytywny wpływ na dobrostan mieszkańców.

Ważnymi zapisami ze względu na ochronę powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniami są:

- *zaopatrzenie w gaz ustala się z istniejących lub nowych sieci gazowych;*
- *zaopatrzenie w ciepło ustala się z sieci ciepłych lub ze źródeł niskoemisyjnych;*
- *dopuszcza się budowę indywidualnych i lokalnych niskoemisyjnych źródeł wytwarzających niezależnie lub w skojarzeniu energię elektryczną, ciepło i chłód,*
- *obowiązują następujące ustalenia dotyczące urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii:*
 - a) *zakazuje się lokalizacji elektrowni i mikroinstalacji wiatrowych oraz innych instalacji wykorzystujących energię wiatru do wytwarzania energii elektrycznej,*
 - b) *dopuszcza się wyłącznie urządzenia wykorzystujące energię geotermalną, aerotermalną oraz promieniowania słonecznego,*
 - c) *nie wyznacza się obszarów, w których dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW oraz ich stref ochronnych.*

Biorąc pod uwagę aktualne tło akustyczne i stan jakości powietrza w granicach obszaru planu oraz analizując dopuszczone zapisami planu miejscowego maksymalne zagospodarowanie i funkcje, prognozuje się utrzymanie na tym samym poziomie lub w najgorszym przypadku nieznaczne pogorszenie stanu powietrza atmosferycznego na obszarze planu „Turzyn - Żółkiewskiego” w Szczecinie.

3.7 Rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczna

Obszar opracowania charakteryzuje się dużym stopniem zabudowy i małą powierzchnią terenu biologicznie czynnego. Na tyłach zabudowy w terenie elementarnym 1MW-U wzdłuż klatek wejściowych do budynków znajdują się niewielkie obszary wydzielone żywoptotem z ligustru, z reguły obsiane trawą, a sporadycznie pojedynczymi krzewami. W środkowej części podwórka wydzielono powierzchnię trawiastą z widocznym szpalerem młodych robinii akacjowych i drobnymi krzewami ozdobnymi. W zachodniej części, tuż przy granicy z terenem elementarnym 2MW-U, zinwentaryzowano trzy owocowe drzewka, natomiast po drugiej stronie, przy placu zabaw, kilka krzewów iglastych. Na uwagę zasługują również przedogródki od strony ul. Żółkiewskiego, obsadzone szpalerem jarzębów szwedzkich, zaś w narożniku obszaru planu, przy skrzyżowaniu ul. Żółkiewskiego z Chodkiewicza rośliny okazały dąb.

Po drugiej stronie obszaru planu, od ul. Pocztovej, na terenie plebanii wyróżnia się mocno zacieniony, geometryczny skwer, gęsto porośnięty przez okazałe cisy i żywotniki. Do niższych roślin zalicza się krzewy tj.: barwinek pospolity, bluszcz pospolity, trzmielinę europejską, jukę, różaneczniki oraz liczne

hortensje. Układ cisów i żywotników jest rzędowy. Rosną one wzdłuż ścieżki spacerowej wewnątrz założenia. Na tyłach budynku plebanii, wzdłuż ogrodzenia z terenem mieszkaniowym rosną młode drzewka jarzębiny, brzoza brodawkowata, dwa świerki pospolite, lipy, kasztanowiec, cisy, żywotniki pospolite i dominująca po środku daglezja pospolita.

Fot. 1. Szpaler drzew wzdłuż ul. Żółkiewskiego.

źródło: materiały autorskie listopad 2022

Fot. 2. Zieleń w terenie elementarnym 1MW-U.

źródło: materiały autorskie listopad 2022

Fot. 3. Przedogródki od wewnętrznej strony terenu elementarnego 1MW-U.

źródło: materiały autorskie listopad 2022

Fot. 4. Zieleń w terenie 1UR.

Fot. 5. Cisy i żywotniki w terenie 1UR.

Fot. 6. Rośliny ozdobne zielenca w terenie 1UR.

źródło: materiały autorskie listopad 2022

Fot. 7. Drzewa w zachodniej części terenu 1UR.

źródło: materiały autorskie listopad 2022

Na terenie plebanii na uwagę zasługują przede wszystkim okazałe cisy, które wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin są pod częściową

ochroną (fot. 6). Ochroną gatunkową objęte są także pospolite, typowo miejskie gatunki ptaków występujących na analizowanym terenie: wróbel, sikora, kruk, szpak, gołąb, kos, wrona, sójka. W granicach planu nie wskazuje się stanowisk tych ptaków, jednakże każde niewielkie zgrupowanie krzewów/drzew stanowi potencjalne miejsce bytowania tych ptaków. Szczególnie wskazuje się tu zadrzewione przedogródki na terenie plebanii, a także zieleń na tyłach zabudowy wielorodzinnej przy ul. Żółkiewskiego. W środowisku miejskim nawet takie niewielkie formy zieleni są pożądane: dają schronienie drobnym ssakom i ptakom, pełniąc funkcje biocentryczną, redukują oddziaływanie miejskiej wyspy ciepła tworząc lepsze warunki do życia dla ludzi.

Fauna terenu opracowania nie jest bogata ani zróżnicowana, brak w nim otwartych, niezagospodarowanych przestrzeni oraz większych grup zadrzewień. Dużą barierą w przemieszczaniu się fauny są ulice, a szczególnie al. Bohaterów Warszawy z intensywnym ruchem samochodowym i tramwajowym, a w mniejszym stopniu – ul. Żółkiewskiego, ul. Chodkiewicza i ul. Pocztowa. Gęsta sieć nadziemnej infrastruktury technicznej uniemożliwia bytowanie i przemieszczanie się dzikich przedstawicieli fauny, migrujących po powierzchni ziemi. Świat zwierząt obszaru planu reprezentowany jest głównie przez ptaki, spośród których najliczniejsze są gatunki typowo miejskie.

Podsumowując, należy stwierdzić niewielką różnorodność biologiczną obszaru „Turzyn – Żółkiewskiego” w Szczecinie ze względu na antropogeniczny charakter tej części miasta i znaczne zasklepienie powierzchni ziemi, które utrudnia powstawanie nowych form zieleni i pojawienie się zwierząt.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Realizacja ustaleń planu nie wpłynie negatywnie na stan roślin, zwierząt i różnorodność biologiczną. Względem pojedynczego, wartościowego drzewostanu obowiązuje postępowanie zgodnie z przepisami z zakresu ochrony przyrody.

Wykonanie ustaleń planu nie będzie się wiązało z ingerencją/likwidacją szaty roślinnej i gatunków zwierząt. Rozpatrując zinwentaryzowany stan szaty roślinnej i świata zwierząt plan wprowadza zapisy odnośnie żywych elementów środowiska :

- w przypadku stwierdzenia występowania stanowisk gatunków chronionych roślin i zwierząt i możliwości ich naruszenia lub przekształcenia w wyniku realizacji ustaleń planu, obowiązują przepisy z zakresu ochrony przyrody,
- obowiązuje utrzymanie przedogródków z kompozycją zieleni (w terenie 1UR),
- obowiązuje minimum jedna zielona elewacja, z wyłączeniem elewacji frontowych od strony ulic,
- w granicach wydzielenia wewnętrznego 1.1ZP obowiązuje utrzymanie zieleńca w historycznej formie wraz z elementami historycznego zagospodarowania, w tym brukowanego dojazdu,
- pomiędzy nową zabudową od strony al. Bohaterów Warszawy a obszarem H-1 i ul. Żółkiewskiego a obszarem H-3 obowiązuje realizacja przedogródków;

Ostatni zapis ma na celu ujednoczenie form zieleni i dodatkowo wpłynie na wzrost atrakcyjności nowo powstałej zabudowy.

Ustalenia sformułowane w planie wprowadzają realizację programu zieleni uzupełniającej, rozumianego jako zróżnicowaną gatunkowo i wysokościowo zieleń o charakterze ochronnym, ekologicznym lub estetycznym, z wyłączeniem gatunków niepożądanych, wypełniającą różne możliwe powierzchnie niezabudowane i nieutwardzone, w tym także sztucznie utworzone tj. skarpy, tarasy, dachy, bariery przeciwhałasowe, ściany obiektów budowlanych, mury, donice, wiadukty i estakady. W granicach planu nie ustala się Systemu Zieleni Miejskiej, powierzchnia terenu biologiczne czynnego wynosi od 10% do 40% na terenie kościoła im. św. A. Boboli.

Realizacja ustaleń planu nie wpłynie na wzbogacenie lub zubożenie świata zwierzęcego omawianego obszaru. Przewiduje się utrzymanie w obszarze planu niewielkiej bioróżnorodności faunistycznej i gatunków charakterystycznych dla strefy śródmiejskiej miast, w tym przede wszystkim ptaków.

3.8 Walory krajobrazowe, dziedzictwo kulturowe i historyczne

Obszar opracowania jest rejonem o istotnej tradycji historycznej, zachowanym układzie przestrzennym i znacznej ilości zabytkowej substancji architektonicznej, dopełnionej zabudową współczesną. Jest to teren tzw. Nowego Turzyna, założonego w 1816 r. jako przedmieście o charakterze

rolniczym i przekształconego stopniowo w dzielnicę o niejednorodnej funkcji i zróżnicowanej strukturze przestrzennej.

Założenie tego osiedla wymagało przeprowadzenia drogi łączącej Stary Turzyn z Nowym. Koniecznym też stało się przeprowadzenie nowych ulic łączących Nowy Turzyn z innymi przedmieściami, które zaczęły się rozbudowywać. Ruch budowlany rozwinął się po zniesieniu umocnień fortecznych. Zabudowa postępowała bardzo szybko i już w 1874 r. na Nowym Turzynie było 91 budynków, z tego 69 domów mieszkalnych. Mieszkali tu przeważnie ludzie z biedniejszych warstw społecznych.

Obszar planu jest fragmentem układu urbanistycznego miasta Szczecin wpisanego do gminnej ewidencji zabytków (układ przestrzenny Śródmieścia Szczecina). Leży on w zasięgu strefy ochrony konserwatorskiej historycznej struktury przestrzennej określonej w Studium. Zwarte pierzeje ulic wypełnia zabytkowa zabudowa historyczna oraz współczesna zabudowa wbudowana harmonijnie w historyczny układ. Zachowane obiekty historyczne zostały wzniesione w latach 20 – 30 XX wieku.

W obszarze planu występują obiekty o wartościach zabytkowych oznaczone na rysunku planu i wskazane adresowo w ustaleniach szczegółowych:

wpisane do rejestru zabytków:

- kościół św. Andrzeja Boboli wraz z otoczeniem (nr rej. A-1871),

wpisane do gminnej ewidencji zabytków:

- XIX-wieczny układu przestrzennego Śródmieścia Szczecina,
- kamienice przy ul. Pocztowa 23 i 24,
- kamienice przy ul. Chodkiewicza 4, 5 i 6,
- dwa narożne budynki administracyjne przy ul. Żółkiewskiego 12 i 12a.

W obszarze planu występuje krajobraz miejski, antropogeniczny. Cechuje się on płaską powierzchnią terenu, silnym przekształceniem krajobrazu naturalnego, zwartą zabudową, a w sąsiedztwie gęstą siecią ulic i dużym natężeniem ruchu komunikacyjnego.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Uchwalenie planu „Turzyn – Żółkiewskiego” w Szczecinie przyczyni się do poprawy walorów krajobrazowych, wzmocnienia dziedzictwa kulturowego i historycznego obszaru przede wszystkim poprzez ustalenie w niej strefy ochrony konserwatorskiej struktury przestrzennej, która wyróżnia się wartością estetyczną i zabytkową ze względu na wysoki stopień zachowania ukształtowanej struktury urbanistycznej oraz dawnej zabudowy.

W planie ustalono strefę ochrony konserwatorskiej historycznej struktury przestrzennej w której ochronie podlegają:

- *układ przestrzenny z obrzeżną zabudową pierzejową kwartału,*
- *relacje przestrzenne, w tym harmonijna sylweta zabudowy, elementy historycznego zagospodarowania terenu, historyczne kamiennie nawierzchnie ciągów pieszych i jezdnych,*
- *obiekty o wartościach zabytkowych.*
- *dla obiektu wpisanego do rejestru zabytków ustala się ochronę zasadniczej kompozycji obiektu, obowiązują przepisy odrębne z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami.*
- *dla obiektów o wartościach zabytkowych, wskazanych adresowo w ustaleniach szczegółowych, z wyłączeniem obiektu wpisanego do rejestru zabytków:*

ochronie podlega:

- *zasadnicza bryła i gabaryty budynku,*
- *zasadnicza kompozycja obiektu,*

zakazuje się:

- *zewnętrznej termoizolacji elewacji frontowej od strony ulicy,*

dopuszcza się:

- *działania odtworzeniowe,*
- *dotychczasowe doświetlenie poprzez okna połaciowe oraz pojedyncze lukarny w nawiązaniu do osi kompozycyjnych elewacji,*
- *w przypadku przebudowy poddaszy dodatkowe doświetlenie od strony ulicy wyłącznie poprzez okna połaciowe,*

- *przebudowę istniejących lokali w parterach budynków i przyziemiach w nawiązaniu do kompozycji obiektu i z zachowaniem istniejących poziomów nadproży w otworach parteru,*
- *wejścia do nowych lokali usługowych realizuje się z poziomu chodnika;*

Realizacja zapisów planu pozwoli na harmonijny rozwój przestrzenny z zachowaniem ładu przestrzennego oraz walorów krajobrazowych i architektonicznych obszaru.

3.9 Zasoby naturalne

W granicach omawianego w niniejszej prognozie obszaru nie występują złoża surowców naturalnych, zatem nie wystąpi oddziaływanie na ten komponent środowiska, wynikające z realizacji ustaleń planu.

3.10 Zdrowie i warunki życia ludzi

Analizowany obszar planu charakteryzuje się wysokim stopniem przekształcenia – położony jest w centrum śródmiejskiej zabudowy i tworzy kwartał pomiędzy ulicami: Pocztową, Chodkiewicza, Żółkiewskiego i al. Bohaterów Warszawy.

Czynnikami kształtującymi jakość życia i bezpieczeństwa mieszkańców analizowanego obszaru są m.in. warunki klimatu akustycznego, stan aerosanitarny powietrza, a także struktura funkcjonalna obszaru. Omawiany teren charakteryzuje się intensywną zabudową i brakiem terenów zieleni. Funkcjonalność obszaru oparta jest głównie na mieszkalnictwie i podstawowych usługach – brak jest dostępu do usług wyższego rzędu m.in.: zorganizowanej rekreacji, wypoczynku, kultury. Obecny sposób zagospodarowania przestrzennego obszaru nie oddziałuje pozytywnie na zdrowie mieszkańców – występują tu złe warunki topoklimatyczne, w tym przekroczenia norm hałasowych, czy brak dostępu do terenów zieleni. Obecnie najbliższym skwerem/zieleńcem, z którego mogliby korzystać mieszkańcy obszaru planu jest skwer Michała Doliwo-Dobrowolskiego, położony w odległości ok. 300 m.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

W planie zawarto ustalenia, które w sposób bezpośredni lub pośredni będą korzystnie wpływać na warunki życia i zdrowia ludzi, w tym:

- zapisy nakazujące wprowadzenie programu zieleni uzupełniającej;
- zapisy nakazujące działania związane z błękitno-zieloną infrastrukturą i retencją;
- nakaz (przy budowie nowego obiektu/przebudowie obiektu istniejącego) umieszczenia na terenie realizowanej inwestycji odpowiedniej dla jej prawidłowego funkcjonowania liczby miejsc postojowych dla samochodów osobowych, pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową i rowerów.
- zapisy promujące wykorzystanie odnawialnych źródeł energii; działania te są zgodne z ideą zrównoważonego rozwoju, podnosząc jakość życia w środowisku antropogenicznym.

W planie określono realizację infrastruktury inżynierskiej z obowiązkiem wykorzystania rozwiązań zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii. Obowiązek ten wspiera ochronę komponentów środowiska przy gospodarowaniu przestrzenią. Działania te zgodne są z ideą zrównoważonego rozwoju, podnosząc jakość życia w środowisku miejskim. Spójnie prowadzenie tych działań z przedsięwzięciami prowadzonymi w skali całego miasta, zmierza do podniesienia adaptacji miasta do zmian klimatu, co w bezpośredni sposób przekłada się na jakość życia ludzi.

Obszar objęty planem wskazuje się jako Obszar Strategicznej Interwencji (OSI), który stanowi jednocześnie obszar rehabilitacji i rewitalizacji zagospodarowania terenu i zabudowy oraz infrastruktury technicznej, czyli obszar realizacji specjalnej polityki przestrzennej określony w odrębnych uchwałach Rady Miasta. W obszarze rehabilitacji i rewitalizacji zakłada się realizację programów, które określą szczegółowy sposób zagospodarowania terenów, w szczególności zakres wyburzeń, remontów oraz budowy obiektów. Realizacja takich programów wpłynie na podniesienie standardu zamieszkania.

Na terenie opracowania nie występują zagrożenia ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a przytoczone wyżej rozwiązania planistyczne oraz obowiązujące normy prawa powszechnego powinny przyczynić się do minimalizacji uciążliwości mogących wyniknąć z eksploatacji zabudowy i zagospodarowania obszaru powstałych pod rządami planu.

3.11 Natura 2000 oraz pozostałe obszary i obiekty chronione

W obszarze opracowania nie wskazuje się obszarów i obiektów chronionych – nie włączono go w istniejące, jak też proponowane do utworzenia formy ochrony przyrody. Zarówno w Waloryzacji przyrodniczej Szczecina, jak też w wyniku przeprowadzonych wizji terenowych nie stwierdzono w granicach analizowanego obszaru istnienia siedlisk zagrożonych zanikiem, czy mających niewielki zasięg naturalny, w wyniku regresji lub w związku ze swoimi wewnętrznymi właściwościami.

W granicach omawianego obszaru nie istnieją również siedliska określane jako priorytetowe, tj. siedliska przyrodnicze zagrożone zanikiem, które powinny być szczególnie chronione, a także obszary Natura 2000. Najbliższym chronionym obszarem przyrodniczym jest zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Zespół Parków Kasprowicza – Arkoński”, położony od obszaru opracowania ok. 1,0 km w kierunku północnym.

3.12 Integralność ekologiczna obszaru

Ze względu na wysoki stopień zainwestowania obszaru opracowania, a także liczne bariery antropogeniczne (ciągi komunikacyjne, zabudowa), nie zachodzą w jego granicach procesy przyrodnicze. Powiązania przyrodnicze obszaru opracowania z otoczeniem realizowane są przede wszystkim przez cyrkulację atmosferyczną, a także poprzez migracje roślin (sukcesja roślinności na terenach niezagospodarowanych) i zwierząt (głównie ptaki) – sprzyja temu zieleni wysoka obecna w granicach analizowanego obszaru.

Na podstawie wykonanych wizji terenowych i dostępnych materiałów źródłowych stwierdza się, że w granicach planu brak jest jednostek przyrodniczych pełniących w krajobrazie istotne funkcje związane z integralnością ekologiczną. Z tego powodu teren ten nie został włączony w granice Systemu Zieleni Miejskiej miasta.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Uchwalenie mpzp „Turzyn – Żółkiewskiego” w Szczecinie nie spowoduje zmian dotyczących integralności ekologicznej obszaru: wskazany, niewielki teren zieleni urządzonej nie utworzy ciągłej, zwartej struktury zieleni z terenami poza granicami planu. Stan zagospodarowania obszaru pozostanie ten sam, z wzbogaceniem poszczególnych terenów elementarnych w elementy błękitno-zielonej infrastruktury, program zieleni uzupełniającej z zachowaniem pozostałych elementów zieleni.

4 Zidentyfikowane problemy ochrony środowiska i sposoby ich rozwiązania

4.1 Rozwiązania mające na celu kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W niniejszej prognozie przyjęto pojęcie kompensacji przyrodniczej w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2021 poz. 1973 z późn. zm.) – zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych. Ponadto w art. 75 ww. ustawy jest napisane, iż wymagany zakres kompensacji przyrodniczej w przypadku przedsięwzięć, dla których była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (czyli m.in. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego), określa decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach oraz inne decyzje, przed wydaniem których została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Zatem w myśl tej ustawy działania kompensacyjne powinny być podejmowane na etapie realizacji ustaleń omawianego w niniejszej prognozie planu, równocześnie z budową obiektów lub tuż po jej zakończeniu.

4.2 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w planie

Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg miejscowego planu oraz brak oddziaływań na cele i przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000, nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych w stosunku do przyjętych w planie i omówionych w niniejszej prognozie.

4.3 Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji planu

Odstąpienie od realizacji ustaleń planu miejscowego może mieć negatywne skutki dla środowiska i przestrzeni. Brak planu miejscowego dla analizowanego obszaru spowoduje utrudnienia w określaniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu ustalania zasad zagospodarowania i zabudowy terenu. Dzięki realizacji zapisów planu miejscowego rozwój przestrzenny będzie prowadzony z zachowaniem racjonalnego wykorzystania zasobów przestrzennych, a także ochrony środowiska, w tym jego istotnych wartości – obiektów zabytkowych, krajobrazu.

Ze względu na aktualny stan środowiska omawianego obszaru i skalę jego przekształceń prognozuje się – w przypadku braku realizacji ustaleń omawianego planu – zachowanie obecnych oddziaływań wynikających z istniejącej zabudowy i zagospodarowania terenu oraz jego użytkowania.

5 Przewidywane znaczące oddziaływania

W obowiązujących aktach prawnych, ustawodawca nie sprecyzował pojęcia „znaczące oddziaływanie”. Jedynym aktem, którym można posłużyć się w ocenie oddziaływania przedsięwzięć na środowisko jest Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które określa rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Jednakże należy pamiętać, że skala miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymusza jedynie określenie przeznaczenia terenu i jego funkcję. Organ sporządzający plan nie jest w posiadaniu szczegółowych parametrów planowanych zamierzeń, które ujawniane są np. na etapie projektu budowlanego. Zatem w prognozach oceniających mpzp analizuje się i ocenia skutki, które mogą wynikać wyłącznie z projektowanego przeznaczenia terenów.

5.1 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

W niniejszej prognozie opisano uwarunkowania przyrodnicze obszaru planu uwzględniając sąsiedztwo, skalę ocenianego dokumentu, jak również dostępne opracowania przyrodnicze. Nie zaistniała potrzeba uszczegółowienia sporządzonego opisu. Przeprowadzona w prognozie analiza nie wskazała obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

5.2 Oddziaływania skumulowane

Obszar opracowania jest terenem o intensywnym zagospodarowaniu, z nikłym udziałem terenów zieleni. Komentowane w niniejszej prognozie zapisy planu „Turzyn – Żółkiewskiego” w Szczecinie utrzymują i zachowują obecny charakter zabudowy. W prognozie przyjęto, że oddziaływania na poszczególne elementy środowiska będą występowały w trakcie realizacji ustaleń planu, a także podczas eksploatacji obszaru zgodnie z ustalonym w planie przeznaczeniem. Charakter oddziaływań będzie uzależniony m.in.: od funkcji zagospodarowania i czasu trwania oddziaływań.

Obszar opracowania jest terenem w dużym stopniu zagospodarowanym, w którym przeważają komponenty środowiska antropogenicznego – intensywna zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i usługowa oraz infrastruktura inżynierska. W związku z tym przyjęto, że oddziaływania na poszczególne elementy środowiska będą występowały w trakcie realizacji ustaleń planu, a także podczas eksploatacji obszaru zgodnie z ustalonym w planie przeznaczeniem. Charakter oddziaływań na środowisko wynikał będzie z koncentracji obiektów o różnych funkcjach oraz intensywności zagospodarowania (Tab.2).

Tab. 2 Możliwe oddziaływania na środowisko na obszarze planu „Turzyn – Żółtkiewskiego” w Szczecinie.

Etap realizacji planu	Oddziaływanie na środowisko	Rodzaje oddziaływań na środowisko
Etap budowy/przebudowy	bezpośrednie, krótkoterminowe, chwilowe, miejscowe, częściowo odwracalne, przekształcenia zauważalne	Okresowo zwiększone zanieczyszczenia powietrza, hałas, powstawanie odpadów budowlanych
Etap eksploatacji	skumulowane, długoterminowe, stałe, lokalne, możliwe do rewitalizacji, przekształcenia zauważalne	Emisja zanieczyszczeń (odpadów komunalnych, ścieków), podnoszenie odporności obszaru na zmiany klimatu poprzez rozwiązania oparte na błękitno-zielonej infrastrukturze, wskazanie występowania wartościowego drzewostanu; określenie powierzchni terenu biologicznie czynnego, podniesienie jakości życia mieszkańców (nowa zabudo mieszkaniowa i/lub usługowa, z miejscami parkingowymi)

źródło: opracowanie własne

Na każdym etapie inwestycji należy przestrzegać wymogów ochrony środowiska. Priorytetowe jest zapewnienie bezpieczeństwa dla zdrowia, życia ludzkiego i środowiska. Inwestor przedsięwzięcia powinien posiadać wszelkie wymagane prawem pozwolenia i umowy dotyczące korzystania ze środowiska, nadzorować prawidłowe funkcjonowanie urządzeń, zapewnić przestrzeganie przepisów prawa, w tym przepisów z zakresu ochrony środowiska. W miejscowym planie regulowane są te zagadnienia, które zostały wskazane w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i które stanowią przedmiot ustaleń planu. Plan nie może narzucać działań o charakterze technicznym (w znaczeniu stosowanej techniki i technologii), organizacyjnym (funkcjonowania i struktury organizacyjnej podmiotów) i zapobiegawczym.

Na etapie realizacji ustaleń planu należy zagospodarować przestrzeń analizowanego terenu w sposób minimalizujący niepożądane przekształcenia i zmiany w środowisku. W związku z tym zaleca się następujące działania, które nie są i nie mogą być (zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz aktów wykonawczych do niej) przedmiotem zapisów planistycznych:

- uwzględnienie w trakcie prac budowlanych zasad ochrony środowiska, a w szczególności ochronę gleby, ziemi, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych; w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji należy zapewnić oszczędne korzystanie z terenu, a wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych dopuszcza się wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją konkretnej inwestycji,
- stosowanie w budynkach materiałów o zwiększonej izolacyjności akustycznej,
- realizację działań mających na celu ochronę powietrza atmosferycznego, np. podłączenie mieszkań do ciepła systemowego, termomodernizację budynków, wymianę lub doszczelnienie okien i drzwi ograniczające stratę ciepła do otoczenia,
- zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- zachowanie jak największej powierzchni terenu biologicznie czynnego (plan ustala minimalną powierzchnię biologicznie czynną na działce budowlanej, co oznacza, że właściciele działek mogą ten udział zwiększyć),
- wykonanie prac i robót zmierzających do zagospodarowania terenu zgodnie z ustaleniami planu poza sezonem lęgowym ptaków i okresem rozrodczym pozostałych zwierząt,
- wprowadzanie nowych zasobów zieleni,
- eliminację gatunków obcych i ekspansywnych;

5.3 Transgraniczne oddziaływania

Zapisy planu uniemożliwiają wprowadzenie zagospodarowania, które mogłoby być źródłem oddziaływania poza granice państwa, w związku z czym nie prognozuje się oddziaływań transgranicznych.

6 Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planu

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym i sposoby ich uwzględnienia

Cele polityki ekologicznej ustanowione na szczeblu krajowym uwzględniają cele ochrony środowiska rangi europejskiej, zawarte w dyrektywach Unii Europejskiej. Na szczeblu krajowym ochrona środowiska prowadzona jest na podstawie przyjętej w 1997 roku Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w oparciu o strategię i programy środowiskowe, przede wszystkim Politykę ekologiczną państwa 2030, Krajową strategię ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Strategię gospodarki wodnej.

Regionalna polityka ochrony środowiska prowadzona jest w oparciu o Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030. Program zawiera takie działania na rzecz ochrony środowiska jak: dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Określa on konkretne działania, które należy podjąć w celu ochrony klimatu i jakości powietrza, przygotowania do zmian klimatu, a także podnoszenia świadomości ekologicznej czy dążenia do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla.

Program ochrony środowiska miasta Szczecin na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2025-2028 jest dokumentem zawierającym priorytetowe cele oraz zadania na rzecz ochrony środowiska. Program ten stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem na poziomie miasta, jednocześnie integruje występujące lokalnie zagadnienia ochrony środowiska z założeniami ochrony środowiska wskazanymi w dokumentach tworzonych na wyższych szczeblach administracji.

Dyspozycje miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Turzyn – Żółkiewskiego” w Szczecinie realizują cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Podstawowym celem uwzględnionym podczas sporządzania planu był trwały, stabilny i zrównoważony rozwój dla osiągnięcia ładu społecznego, ekonomicznego, ekologicznego i przestrzennego. Ustalenia planu mają na celu osiągnięcie harmonijnego zagospodarowania przestrzennego, pozwalającego na rozwój obszaru, a także społeczności go zamieszkującej, bez negatywnego wpływu na środowisko.

Plan w swych zapisach realizuje wytyczne programów dotyczących ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, krajowym, regionalnym oraz lokalnym, w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska.

Tab. 3. Zapisy miejscowego planu wypełniające określone cele środowiskowe

Zasoby przyrodnicze	
Ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych	<ul style="list-style-type: none"> – wskazanie występowania wartościowego drzewostanu, – ochrona dziko występujących roślin, zwierząt i ich siedlisk objętych ochroną, – obowiązek stosowania programu zieleni uzupełniającej, – zachowanie szpaleru i zieleni przedogródków z ich kompozycją, – utrzymanie zieleńca w historycznej formie w wydzieleniu 1.1ZP;
Zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych	
Zwiększenie roli zielonej infrastruktury w łagodzeniu skutków zmian klimatu	
Wzmocnienie funkcji społecznej i ekologicznej terenów zieleni	
Powierzchnia ziemi	
Ochrona powierzchni ziemi przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych	<ul style="list-style-type: none"> – określenie minimalnego udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego, – zastosowanie nawierzchni wodoprzepuszczalnej i zieleni wysokiej w ilości 1 drzewo/ 5 miejsc postojowych dla parkingów naziemnych w terenie 1MW-U;
Wody i gospodarowanie wodami	
Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz podziemnych	<ul style="list-style-type: none"> – wprowadzenie obowiązku stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, – obowiązek/dopuszczenie zastosowania błękitno-zielonej infrastruktury,

*Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
„Turzyn – Żółkiewskiego” w Szczecinie*

Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi ze zmianami klimatycznymi	<ul style="list-style-type: none"> – określenie możliwie najwyższego wskaźnika powierzchni terenu biologicznie czynnego, – obowiązek stosowania rozwiązań zmniejszających zużycie wody;
Jakość powietrza atmosferycznego	
Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego	<ul style="list-style-type: none"> – obowiązek zaopatrzenia w ciepło ze źródeł niskoemisyjnych, – dopuszczenie budowy indywidualnych i lokalnych niskoemisyjnych źródeł wytwarzających niezależnie lub w skojarzeniu energię elektryczną, ciepło i chłód,
Przeciwdziałania negatywnym skutkom zmian klimatu	<ul style="list-style-type: none"> – obowiązek stosowania rozwiązań zmniejszających zużycie wody, energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii – zachowanie istniejących zasobów zieleni;
Hałas	
Poprawa klimatu akustycznego poprzez dążenie do obniżenia hałasu co najmniej do poziomu obowiązujących standardów	<ul style="list-style-type: none"> – kwalifikacja akustyczna poszczególnych terenów zgodnie z obowiązującymi normami, – obowiązek uwzględnienia potencjalnych uciążliwości przy realizacji zabudowy;
Gospodarka wodno-ściekowa	
Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	<ul style="list-style-type: none"> – określenie warunków realizacji systemu wodociągowego, – ustalenie zasad odprowadzania ścieków sanitarnych, – określenie zasad zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, w tym dopuszczenie wykorzystania błękitno-zielonej infrastruktury, – wprowadzenie obowiązku stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania.

źródło: opracowanie własne na podstawie Programu ochrony środowiska miasta Szczecin na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028.

Osiągnięcie tych celów wpływa na zasobooszczędność, wsparcie dla zielonej gospodarki i konkurencyjność gospodarki niskoemisyjnej oraz budowanie odporności miasta na zmiany klimatyczne.

7 Metody analizy skutków realizacji planu

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Prezydent miasta w celu oceny aktualności planów miejscowych dokonuje co najmniej raz w czasie kadencji Rady Miasta, analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W tym okresie dokonuje się oceny skutków realizacji ustaleń, między innymi, analizowanego projektu planu w kontekście złożonych wniosków. Możliwość realizacji tych wniosków będzie również uzależniona od skutków realizacji obowiązującego planu na środowisko przyrodnicze i warunki życia mieszkańców. Kontrole i monitoring poszczególnych komponentów środowiska wykonuje się w ramach przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz prawa lokalnego.

8 Podsumowanie i wnioski

Prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska i w ich wzajemnym powiązaniu.

Przyjęte w planie rozwiązania w zakresie funkcjonalnym i przestrzennym są zgodne z kierunkami i polityką przestrzenną zawartą w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin, wynikami Waloryzacji przyrodniczej Szczecina oraz z opracowaniem ekofizjograficznym dla obszaru planu.

Prognozuje się, że zagospodarowanie omawianego terenu według zapisów planu „Turzyn – Żółkiewskiego” w Szczecinie nie wpłynie negatywnie na ogólny stan środowiska. Obszar planu stanowi intensywna zabudowa śródmiejska, ukształtowana w wyniku antropogenicznej działalności człowieka, z minimalnym udziałem zieleni. Realizacja ustaleń planu wpłynie korzystnie na jakość i warunki życia mieszkańców analizowanej części Szczecina m.in. poprzez zwiększenie zasobu mieszkalnego, dostęp do nowych miejsc parkingowych, a także poprawi jakość przestrzeni, poprzez zastosowanie zabiegów rehabilitacji i rewaloryzacji w obecnej śródmiejskiej zabudowie.

Oczekiwany skutkiem nowej zabudowy i zagospodarowania omawianego obszaru, zrealizowanych na warunkach planu miejscowego, będą realne rozwiązania przyjazne środowisku i wspierające odporność struktury miejskiej na zmiany klimatyczne, poprzez zastosowanie proekologicznych rozwiązań tj.:

zastosowanie elementów błękitno-zielonej infrastruktury, wprowadzenie programu zieleni uzupełniającej, czy parkingów naziemnych z nawierzchnią wodoprzepuszczalną.

W granicach planu nie przewiduje się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w tym na zdrowie i życie ludzi. Ustalenia planu oraz stosowanie zasady korzystania z najlepszej dostępnej techniki w trakcie realizacji zapisów planu powinny ograniczyć możliwość występowania oddziaływań o takim charakterze.

Wnioski:

- Środowisko przyrodnicze obszaru opracowania jest przekształcone i podlega stałym oddziaływaniom związanym z funkcjonowaniem centrum miasta.
- W granicach obszaru planu występują chronione gatunki zwierząt i roślin, które zostały zabezpieczone zapisami planu.
- Ustalenia planu służą korekcie obowiązującego prawa miejscowego, które straciło swoją aktualność, utrwalają zastane wartości przestrzenne i funkcjonalne oraz określają warunki zabudowy i zasady ochrony obiektów zabytkowych.
- W granicach obszaru planu utrzymuje się funkcję mieszkaniową i usługową. Zapewnienie ładu przestrzennego realizowane jest poprzez dyspozycje urbanistyczne i architektoniczne, w tym: ustalenie sposobu realizacji nowej zabudowy z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań architektoniczno-krajobrazowych, ustalenie warunków ochrony dla budynków o wartościach zabytkowych, minimalnej powierzchni terenu biologicznie czynnego, maksymalnej powierzchni zabudowy, linii zabudowy w nawiązaniu do istniejących obiektów budowlanych, limitów wskaźnika intensywności zabudowy.
- Realizacja ustaleń planu nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko przyrodnicze oraz zdrowie i warunki życia ludzi.
- Kompletna realizacja ustaleń planu będzie miała nieznaczący, ale pozytywny wpływ na zdrowie i jakość życia mieszkańców.

9 Literatura i materiały źródłowe

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Turzyn – Żółkiewskiego” w Szczecinie.

Zmiana S.50 miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin na obszarze dzielnicy Śródmieście.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczecin, BPPM, Szczecin, 2022 r. (Uchwała Nr XXXIX/1061/22 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 kwietnia 2022 r.).

Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu „Turzyn” w Szczecinie, Krusikiewicz A. i in., Szczecin, 2004 r.

Waloryzacja przyrodnicza Szczecina, Biuro Konserwacji Przyrody, Szczecin, 1999 r.

Waloryzacja przyrodnicza Szczecina, Biuro Konserwacji Przyrody, Szczecin, 2018 r.

Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego, Biuro Konserwacji Przyrody, Szczecin, 2010 r.

Mapa akustyczna miasta Szczecin, Ekkom Sp. z o.o. Kraków, 2022r.

Studium ochrony dóbr kultury dzielnicy Śródmieście w Szczecinie, Studio A4, Szczecin, 1994 r.

Szczecin Stary i Nowy, Białecki T. i Turek-Kwiatkowska L., Szczecin, 1991 r.